

Mana-i Harfi Kâinat külliyyetinde bir duâ: Cevşen

Sonsuz cemal ve kemalin zaman ve mekânın yokluğunda gizli güzelliğin; sonsuz gözükme meyli, ilâhî “kün” âvâzını netice verdi. Öyle bir sadâ koşturdu ki, milyarlarca yıl sonrasına yansımaları “Büyük Patlama” diye adlandırıldı. Kabına sığmayan sonsuz güzelliğin vahdette “kün” ile ifadesi, kesrette “kâinat” oldu. Güzelliğin şiddetinden ifadenin şiddetine yansıyan “kün” sadâsı hava molekülleri gibi semavi cisimleri, dev cisimleri titreştirdi. Zaman sahifesi açıldı, mekân sergisi yayıldı. Zamansızlık ve mekânsızlığın bir noktasından yükselen ve yükselmekte olan sadâ nötrinoları, hidrojenleri, gaz ve toz bulutlarını ve semavi kütleleri sağa sola dağıttı. Sanki mülkte nimetlerin ikramı için bir sergi yayılıyor, büyük bir sayfa açılıyordu. O kadar şiddetli bir sadâ idi ki, akisleri zamansızlık ve mekânsızlığın bilinmeyen bir taraflarına doğru hâlâ yayılıyor.

Bu sadânın dağılıp, yayılıp, eğilip, bükülerek yöneldiği ve mülkü algılayacak bir alıcı, mülke ve varlığa yansıyan ilâhî âvâzın titreşimlerini algılayan bir anten hükmündeki bedenleri, yine bu titreşimlerin uzantısında halkeden kudrete zamansızlık ve mekânsızlıkta “Evet, Sen bizim Rabbimizsin!” diyen ruhlar, sanki bu muhteşem âvâzın muhatapları. Akıl almaz büyüklükteki kütleleri hava molekülleri misali titreştiren sadânın mülkte hasıl olan manalarının en parlak merkezi ve en net yansıma yeri olan ve en pürüzsüz akis yüzeyi, nübüvvetin ve dolayısıyla gerçek insanîyetin kalbi olan Hz. Muhammed’in (sav) kalbini, sonra beynini, sonrada mübarek ağzını titreştiren mana; İlahi kelâmın kullar düzeyinde ifadesi: “Ey habibim, sen olmasaydın bu kâinatı yaratmazdım!” Bu, bizleri, bütün mahlukatı şereflendiriyor. Hepimizi, O Zât’ın (sav) temsil ettiği bir şahs-ı manevi olarak ve insanîyet-i kübra olan İslamiyet ile Kâinat Sultanı’na muhatap ediyor. O Sultan, kâinat kitabı ile, varlık kelimeleri ile her an isimlerinin güzelliklerini bizlere anlatıyor. Acıkan mideler ve onlara lazım olan rızıkları ihsan etmekle Rezzak olduğunu; düşünen beyinler ve onlara lazım olan bilgileri ihsan etmekle Alim olduğunu; korku ve korunma hissi ve iltica edecek bir yön göstermekle Hafız olduğunu bizlere ifade ediyor. Varlığın gerisindeki İlahi âvâzın titreştirdiği zerrecikler ya da kâinat kitabını yazan kudret kaleminin cızırtıları hep O’nu anlatıyor; vahdetteki esmâ manalarını kesretin bir parçası ve kesret içinde idrak edebilen şuur sahipleri için sınırlandırıp, kesrete, zaman ve mekâna yayıyor. Ancak, güzelliğe muhatap, esmâyı idrake namzet biz şuur sahiplerinin idraki sınırlı ve ulaşabildikleri algıların ötesine geçemiyor. Varlık ise küçüklükte ve büyüklükte sonu gelmeyen, deşildikçe deşilen,

bölündükçe bölünen, çeşitlendikçe çeşitlenen ve her unsurunun birbiri ile irtibat halinde olduğu çok karmaşık ve kulun idrakine sığmayacak genişlikte bir yapı arz ediyor. Öyle aciz, öyle sınırlı bir muhatap ki, zaman zaman yüz yüze olduğu şeyin bir kitap olduğunu bile farketmiyor ya da unutup. Bu noktada Sulatan-ı Ezeli'nin rahmeti imdada yetişip, varlık manalarını, esmânın kâinata yansıyan sonsuzluğunu kullara ihsan ettiği kelimelerinde ortaya koyup, onların diliyle ve Kur'an-ı Kerim mükemmeliğinde özetliyor. Tüm algılara hitap eden varlık kelimelerini göze ve kulağa, nihayetinde kulun sınırlı idrakine hitap edebilen kelimelere dönüştürüyor.

Bu muhteşem bir konum, ruhları coşkuya getirecek bir makam! Sultan-ı Ezeli'nin sonsuz hitabına, sınırlı idrakle muhatap olabilme ayrıcalığı! Bu hitaptan ruhta hasıl olan manaların bir şekilde şükür, duâ ve niyaz halinde yansıtılması lazım. Arzularımızı, ihtiyaçlarımızı, sevgimizi, duygularımızı kullar ve insanlar canibinden Rabb-i Rahimimize yöneltmek, O'nun ezeli hitabına karşılık vermek istiyoruz. Ancak idrakimiz gibi dilimiz de aciz, kelimelerimiz de sönük. O sonsuz güzellik, o akıl almaz sevgi bizim kırık dökük kelimelerimizle nasıl ifade edilir? O'ndan istediklerimizi, beklentilerimizi ve bu dalgalanan, her an dağılma eğili içinde olan, yıkılıp dökülen varlık alemi içinde, bizi korumasını o makama uygun edep ölçüleri içinde nasıl dile getirebiliriz? O'nun semavi cirimler; yıldızlar, okyanuslar, dalgalar, dağlar, çiçekler, nehirler, sevinçler, üzüntüler, korkular... kısacası yüzyüze geldiğimiz, işittiğimiz, hissettiğimiz her şey ile hitabına karşılık; bütün bunları O'na yönelen hitabımızda nasıl kullanabiliriz?

Bu noktada da yine Rehmet-i Mutlaka, kâinatı raksa getiren, sadâsı ile semavi cirimleri titreştiren Kudret-i bî Nihaye imdada yetişmiş. Varlık kelimelerini kâinat kitabının Kur'an-ı Mübin manasında ve kulların düzeyinde bir kitapta özetlediği, onların lisanı ile de dile getirdiği gibi, kuldun Rabbine yönelecek hitap şeklini de varlığın ruhu, kâinatın melek-i müekkeli Cebrail (as) vasıtasıyla, kulluğun zirvesinde, insanlığın en üst mertebesinde ve Sultan-ı Kâinat'a Mi'raç kadar yaklaşmış en büyük Muhataba (asm) ve en parlak Ayinesine (asm) talim ettirmiş. Kesrette mülk aleminde ve şariat-ı fitriyenin hükümlerinin işlediği alanda korkulara, saldırılara, tahditlere ve Celal'in mülkte tezahürlerine karşı korunma arzusunun Hafız-i Hakiki'ye dile getirilmesi ile en sağlam zırh ve en iyi koruyacak siper olarak Cevşen'i hediye etmiş. İstemenin, tazarru ve niyazın, sevgimizi dile getirmenin ve duygularımızı dile getirmenin yolunu tenezzülât-ı ilâhîye ile göstermiş. Kâinatı Kur'an'da özetlediği gibi, Kur'an'ın ifade ettiği manalarla ve kâinat külliyetinde bir duâyı Cevşen'de özetlemiş.

Bu anlamı ile Cevşen okumak; başlangıçta ve bütün zamanlarda zerrelere ihtizaza getiren İlahi sadânın semavi cisimleri, dünyayı, insan bedenini titreştirip, ruhta hasıl ettiği manaların; varlığın en mükemmel meyvesi, çekirdeği ve neticesi olan Hz. Peygamber'in (asm) ruhun da oluşan manaların yine O'nun (asm) talim ettiği şekilde dile getirilmesidir. Kâinat büyüklüğünde ruhta yansıyan manalarla Halik-ı Kerim'e, Rabb-ı Rahim'e arzuların, sevgilerin, duyguların O'nun (cc) Habib-i Edibine (asm) öğrettiği şekilde ve kâinat külliyetinde dile getirilmesidir. Sultan-ı Ezeli'nin nazarında bize çok büyük ehemmiyet kazandıran duâmıza, her unsuru ile kâinatı, mülkte yansıyan şekli ile esmâyı vesile yapmak ve ilâhî kelimelerin gizemi ve derinliklerinde gizli şifrelerle Rahmet-i İlahiye'yi celbetmektir.